

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Plzeňského kraje roste, ale pouze důsledkem stěhování, neboť přirozenou měnou dochází k úbytku. Počet zemřelých převažoval nad narozenými o 1 190 osob.
- Do Plzeňského kraje se během roku 2020 přistěhovalo 7 243 osob, z toho 3 501 z ciziny, tj. 48,3 % z přistěhovalých celkem.
- Podíl cizinců na obyvatelstvu Plzeňského kraje má mírně rostoucí trend, region se hodnotou 6,7 % řadí na čtvrté místo v ČR. Více než jednu čtvrtinu cizinců v kraji tvořili Ukrajinci.
- Oproti roku 2019 došlo k poklesu sňatků, rozvodů i živě narozených. Naopak meziročně vzrostl počet zemřelých a potratů. Průměrný věk matky při narození dítěte byl v tomto roce 30,7 let.
- Mimo manželství se narodilo 2 985 dětí, tj. 49,2 % z celkového počtu živě narozených. Došlo tak k poklesu, jinak podíl dětí narozených mimo manželství na živě narozených celkem rostl až do roku 2018.
- Vývoj indexu stáří potvrzuje proces stárnutí v celé časové řadě uplynulých deseti let. V kraji celkem dosáhl index stáří hodnoty 131,8 v roce 2020, nejvyšší byl v okrese Klatovy (151,1).

Sociální vývoj

- Nezaměstnanost se v Plzeňském kraji vlivem pandemie COVID–19 zvýšila. Podíl nezaměstnaných osob dosáhl k 31. 12. 2020 hodnoty 3,36 %. V podílu nezaměstnaných k 31. 12. se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji dostal ze 4. pozice v roce 2019 na 6. pozici v roce 2020.
- Průměrný roční hrubý příjem na osobu dosáhl v Plzeňském kraji 247 557 Kč (5. nejvyšší mezikrajský příjem). Na základě subjektivního názoru jednotlivých domácností vycházelo s vlastním příjmem s velkými obtížemi 2,6% domácností, s obtížemi 13,8 % domácností a s menšími obtížemi 36,8 % domácností.
- V roce 2020 dosáhla podle předběžných výsledků průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance přepočtená na plnou pracovní dobu (zpracovaná pracovištní metodou) výše 34 441 Kč.
- V roce 2012 studovalo na vysokých školách 15 917 studentů s trvalým bydlištěm v kraji, v roce 2019 se tento počet studentů snížil na 11 338, tj. pokles o 28,8 %, ale v roce 2020 došlo opět k mírnému navýšení až na 11 587. Absolventů VŠ s místem výuky v kraji pak bylo v roce 2020 celkem 2 419.
- Hodnota dávek sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele kraje se meziročně zvýšila téměř o 40 % až na 4 240 Kč. Celkový objem výdajů na dávky státní sociální podpory v roce 2020 činil 2 275,359 mil. Kč, což bylo o 45,9 % více než v předchozím roce.
- V časovém rozmezí 1991–2020 bylo v Plzeňském kraji spácháno nejméně trestných činů v roce 2020. V počtu trestných činů na 1 000 obyvatel obsadil Plzeňský kraj v mezikrajském porovnání 5. místo. Z regionálního pohledu byla téměř polovina trestných činů (48,5 %) zaznamenána v okrese Plzeň-město.

Ekonomický vývoj

- Regionální makroekonomické ukazatele zahrnují výsledky mimořádné revize ročních národních účtů v roce 2020, která se týkala celé časové řady. Údaje za rok 2019 zatím vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů. Plzeňský kraj dosáhl v roce 2019 v HDP na 1 obyvatele v PPS 81,1 % průměru EU 28 členských zemí a v mezikrajském porovnání se umístil na pátém nejvyšším místě. Regionální HDP na 1 obyvatele, který v roce 2019 činil 474,3 tis. Kč, meziročně vzrostl o 3,3 %. Meziroční růst čistého disponibilního důchodu domácností (ČDDD) na 1 obyvatele byl ze všech krajů nejvyšší.

- Příjmy místních rozpočtů v Plzeňském kraji v roce 2020 dosahovaly výše 37,07 mld. Kč (tzn. meziroční nárůst o 3,3 %), vzrostly také výdaje (o 7,3 %) až na 36,48 mld. Kč.
- V roce 2020 bylo z celkové krajské výměry sklizňové plochy 102,29 tis. ha sklizeno 599,56 tis. tun obilovin. Meziročně v kraji klesla sklizeň ječmene a žita, naopak vzrostla sklizeň pšenice a ovsa.
- Nahodilá těžba dřeva se na celkové těžbě dřeva v Plzeňském kraji podílela 95,7 %, což představuje objem 2 890 106 m³.
- V roce 2020 bylo v kraji dokončeno celkem 2 506 bytů, více než polovina pak v rodinných domech. Ve stejném období byla zahájena výstavba 2 740 bytů, přičemž meziroční nárůst počtu zahájených bytů byl v mezikrajském porovnání nejvyšší (o 27,1%).
- Výdaje na vědu a výzkum v Plzeňském kraji dosáhly v roce 2019 částky 5 098,3 mil. Kč, což představovalo 4,6 % celkových výdajů ČR. Na financování se nejvíce podílely podnikatelské zdroje.
- V registru ekonomických subjektů Plzeňského kraje bylo k 31. 12. 2020 evidováno 147 671 ekonomických subjektů, z nichž nejvíce (30 470) podnikalo v oblasti Velkoobchodu a maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel. Živnostníci tvořili 70,2 % z celkového počtu ekonomických subjektů.
- V Plzeňském kraji patří k největším výrobcům elektřiny parní elektrárny, které se na výrobě elektřiny brutto podílí 58,3 %. Z hlediska odvětvové struktury se v roce 2020 na spotřebě elektřiny netto v kraji nejvíce podílel průmysl (34,4 %) a domácnosti (31,2 %).
- V období let 2015–2020 byl v důsledku pandemické situace COVID–19 zaznamenán nejvyšší pokles tržeb v roce 2020. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (201,6 mld. Kč) klesly v Plzeňském kraji v porovnání s předchozím rokem o 12,2 %. Plzeňský kraj se podílel na celkových tržbách ČR 5,7 %.
- Pandemie COVID–19 se projevila výrazně v cestovním ruchu. V Plzeňském kraji klesla meziroční návštěvnost hostů v hromadných ubytovacích zařízeních o 38,8 %. Průměrná doba pobytu hostů činila 3,81 dne. Ze zahraničních hostů měli největší zastoupení turisté z Německa, Slovenska a Polska.

Životní prostředí

- Celková výměra kraje k 31. 12. 2020 činila 7 649 km², z toho připadlo 49,3 % na zemědělskou půdu a 50,7 % na nezemědělskou půdu. Z celkové zemědělské půdy tvořila orná půda 66,3 %.
- V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 v průměru denně spotřebováno na osobu 87,3 litrů fakturované vody. V mezikrajském porovnání byl v Plzeňském kraji zaznamenán nejnižší podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů (85,7 %).
- Plzeňský kraj byl v roce 2019 v porovnání s ostatními kraji druhý v nejnižších hodnotách měrných emisí tuhých znečišťujících látek a oxidu dusíku podle REZZO1-4.
- Produkce celkového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2019 dosáhla v Plzeňském kraji 3 421,9 kg, z toho nebezpečný odpad činil 73,1 kg na 1 obyvatele a v porovnání s ostatními kraji zde byla výše nebezpečného odpadu připadající na 1 osobu nejnižší.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele regionu v roce 2019 dosáhla 448,0 kg, z toho nebezpečný odpad činil 0,8 kg na 1 obyvatele a v mezikrajském porovnání byl tento podíl šestý nejnižší.
- V roce 2019 dosahoval objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v kraji 1 167,9 mil. Kč, což v meziročním srovnání představovalo nárůst o 3,2 %. V přepočtu na jednoho obyvatele zde bylo v roce 2019 proinvestováno 1 988 Kč, což byl v porovnání s ostatními kraji čtvrtý nejnižší podíl na 1 obyvatele.

